

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

4. dubna 2017¹

„Řízení o předběžné otázce — Prostor svobody, bezpečnosti a práva — Směrnice 2004/114/ES — Článek 6 odst. 1 písm. d) — Podmínky přijímání státních příslušníků třetích zemí — Odmítnutí přijetí — Pojem ‚hrozba pro veřejnou bezpečnost‘ — Prostor pro uvážení“

Ve věci C-544/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (správní soud v Berlíně, Německo) ze dne 14. října 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 19. října 2015, v řízení

Sahar Fahimian

proti

Bundesrepublik Deutschland,

za přítomnosti:

Stadt Darmstadt,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, A. Tizzano, místopředseda, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, E. Juhász, M. Berger, A. Prechal, M. Vilaras a E. Regan (zpravodaj), předsedové senátů, A. Rosas, A. Borg Barthet, D. Šváby, E. Jarašiūnas a C. Lycourgos, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: K. Malacek, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 20. září 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za S. Fahimian P. von Auerem, Rechtsanwalt,
- za německou vládu J. Möllerem a T. Henzem, jako zmocněnci,
- za belgickou vládu C. Pochet a M. Jacobs, jako zmocněnkyněmi,
- za řeckou vládu T. Papadopoulou, jako zmocněnkyní,

¹ — Jednací jazyk: němčina.

- za francouzskou vládu D. Colasem, F. X. Bréchetem a E. Armoët, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s W. Ferrante, avvocato dello Stato,
- za polskou vládu B. Majczynou, jako zmocněncem,
- za Evropskou komisi C. Cattabriga a F. Erlbacherem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 29. listopadu 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby (Úř. věst. 2004, L 375, s. 12).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Sahar Fahimian a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Německo) ve věci odmítnutí udělit dotyčné vízum za účelem studia.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2004/114

- 3 Body 6, 7, 14, 15 a 24 odůvodnění směrnice 2004/114 uvádí:

„(6) Jedním z cílů činnosti Společenství v oblasti vzdělávání je podporovat celou Evropu, aby byla významným světovým centrem pro studium a odborné vzdělávání. Podpora mobility státních příslušníků třetích zemí do Společenství za účelem studií je klíčovým faktorem této strategie. Jeho součástí je sblížování vnitrostátních právních předpisů členských států o podmínkách vstupu a pobytu.

(7) Migrace, pro účely stanovené v této směrnici, která je dočasná a nezávisí na situaci trhu práce v hostitelském členském státu, představuje způsob vzájemného obohacení pro dotčené migrující osoby, jejich země původu a hostitelský členský stát a přispívá k podpoře většího vzájemného porozumění kultur.

[...]

(14) Přijetí pro účely stanovené v této směrnici může být odmítnuto v řádně odůvodněných případech. Zejména může být přijetí odmítnuto, pokud se členský stát domnívá na základě zhodnocení skutečností, že dotčený státní příslušník třetí země představuje možné ohrožení veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti. Pojem veřejného pořádku se může vztahovat na odsouzení za spáchání závažného trestného činu. V této souvislosti je třeba poznamenat, že veřejný pořádek a veřejná bezpečnost se vztahují rovněž na případy, ve kterých státní příslušník třetí země náleží nebo náležel k uskupení, které podporuje terorismus, podporuje nebo podporoval takové uskupení nebo má či měl extremistické postoje.

(15) V případě pochybností, které se týkají důvodů žádosti o přijetí, by členské státy měly mít možnost požadovat veškeré důkazy nezbytné k vyhodnocení žádosti jako celku [toho, zda je koherentní], zejména na základě žadatelem navrhovaného studia, za účelem boje proti zneužívání nebo nesprávnému využívání řízení, které stanovuje tato směrnice.

[...]

(24) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení podmínek přijímání příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby, nemůže být dosaženo uspokojivě na úrovni členských států, a může jich být proto, z důvodu jejich rozsahu a účinků, lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení výše uvedeného cíle.“

4 Článek 1 této směrnice uvádí:

„Účelem této směrnice je stanovit:

- a) podmínky přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států na dobu delší než tři měsíce za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby;
- b) pravidla, která upravují řízení o přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států za uvedenými účely.“

5 Článek 3 uvedené směrnice, nadepsaný „Oblast působnosti“, v odstavci 1 stanoví, že tato směrnice se vztahuje mimo jiné „na státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o přijetí na území členského státu za účelem studia“.

6 Kapitola II směrnice 2004/114 se týká „Podmínek přijímání“. Tato kapitola obsahuje články 5 až 11 uvedené směrnice. Článek 5 zní takto:

„Přijímání státních příslušníků třetích zemí na základě této směrnice je podmíněno ověřením dokladů prokazujících, že žadatel splňuje podmínky stanovené v článku 6 a v kterémkoliv z článků 7 až 11, které se vztahují na příslušnou kategorii.“

7 Článek 6 této směrnice uvádí:

„1. Státní příslušník třetí země žádající o přijetí pro účely stanovené v člancích 7 až 11:

- a) předloží platný cestovní doklad určený vnitrostátními právními předpisy. Členské státy mohou požadovat, aby byl cestovní doklad platný alespoň po dobu plánovaného pobytu;
- b) předloží souhlas zákonných zástupců s plánovaným pobytem, je-li nezletilý podle vnitrostátních právních předpisů hostitelského členského státu;
- c) má sjednáno zdravotní pojištění proti všem rizikům běžně krytým v případě státních příslušníků dotčeného členského státu;
- d) není považován za hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví;
- e) pokud to požaduje členský stát, předloží důkaz o zaplacení poplatku za zpracování žádosti podle článku 20 této směrnice.

2. Členské státy usnadní řízení o přijímání státních příslušníků třetích zemí, na něž se vztahují články 7 až 11 a kteří se účastní programů Společenství na podporu mobility do Společenství nebo v jeho rámci.“

- 8 Články 7 až 11 uvedené směrnice se týkají zvláštních podmínek přijímání pro studenty, žáky, neplacené stážisty a dobrovolníky, jakož i mobility studentů. Článek 7 této směrnice, nadepsaný „Zvláštní podmínky pro studenty“, v odstavci 1 uvádí:

„Kromě obecných podmínek stanovených v článku 6, státní příslušník třetí země žádající o přijetí za účelem studia [musí]:

- a) je [být] přijat vysokoškolskou institucí ke studiu;
 - b) předloží [předložit] důkaz požadovaný členským státem, že během svého pobytu bude mít dostatečné prostředky k úhradě nákladů na pobyt, studium a zpáteční cestu. Členské státy zveřejní výši minimálních měsíčních prostředků požadovaných pro účely tohoto ustanovení, aniž je dotčeno individuální přezkoumání jednotlivých případů;
 - c) pokud to členský stát požaduje, předloží [předložit] důkaz o dostatečné jazykové znalosti pro příslušný studijní program;
 - d) pokud to členský stát požaduje, předloží [předložit] důkaz o zaplacení poplatků požadovaných institucí.“
- 9 Článek 12 směrnice 2004/114 stanoví:

„1. Povolení k pobytu se studentovi vydává na dobu nejméně jednoho roku a lze je prodloužit, pokud jeho držitel nadále splňuje podmínky článků 6 a 7. Pokud je doba trvání studia méně než jeden rok, je povolení platné po dobu trvání studia.

2. Aniž je dotčen článek 16, lze prodloužení povolení k pobytu odmítnout, nebo lze povolení odejmout, pokud držitel:

- a) nedodržuje omezení ohledně přístupu k výdělečné činnosti podle článku 17;
 - b) nečiní dostatečný pokrok ve studiu v souladu s vnitrostátními právními předpisy nebo správní praxí.“
- 10 Článek 18 této směrnice, nadepsaný „Procesní záruky a průhlednost“, v odstavcích 2 a 4 uvádí:

„2. Jsou-li informace poskytnuté na podporu žádosti nedostatečné, může být zpracování žádosti pozastaveno a příslušné orgány informují žadatele o jakýchkoli dalších informacích, které potřebují.

[...]

4. Pokud je žádost zamítnuta nebo povolení k pobytu vydané v souladu s touto směrnicí odňato, má dotčená osoba právo podat opravný prostředek k příslušným orgánům dotčeného členského státu.“

Nařízení (EU) č. 267/2012

- 11 Článek 23 odst. 2 písm. d) nařízení Rady (EU) č. 267/2012 ze dne 23. března 2012 o omezujících opatřeních vůči Íránu a o zrušení nařízení (EU) č. 961/2010 (Úř. věst. 2012, L 88, s. 1), ve znění nařízení Rady (EU) č. 1263/2012 ze dne 21. prosince 2012 (Úř. věst. 2012, L 356, s. 34) (dále jen

„nařízení č. 267/2012“), stanoví zmrazení finančních prostředků a hospodářských zdrojů osob, subjektů a orgánů uvedených v příloze IX tohoto nařízení, které byly označeny „jako další osoby, subjekty nebo orgány, které poskytují íránské vládě podporu, například materiální, logistickou či finanční pomoc, nebo [a] subjekty, které jsou jimi vlastněny nebo ovládány, nebo osoby a subjekty s nimi spojené“.

- 12 Tato příloha byla několikrát změněna mimo jiné z důvodu přijetí dalších omezujících opatření. Ve znění pozměněném prováděcím nařízením Rady (EU) č. 1202/2014 ze dne 7. listopadu 2014 (Úř. věst. 2014, L 325, s. 3) zahrnuje tato příloha v oddíle I bodě B, jež se týká osob a subjektů zapojených do činností souvisejících s jadernými nebo balistickými raketami a osob a subjektů poskytujících podporu íránské vládě, Sharif University of Technology (Technická univerzita Sharif) (Irán) (dále jen „SUT“).
- 13 Důvody zařazení SUT na dotčený seznam jsou následující:

„[SUT] má řadu dohod o spolupráci s organizacemi spadajícími pod íránskou vládu, které OSN nebo EU zařadily na seznam a které jsou činné ve vojenské oblasti nebo v oblastech souvisejících, zejména pokud jde o balistické rakety z hlediska jejich výroby a zajišťování dodávek. Jedná se mimo jiné o: dohodu s Organizací leteckého průmyslu, kterou EU zařadila na seznam, mimo jiné v oblasti výroby družic; spolupráci s íránským ministerstvem obrany a jednotkami íránské revoluční gardy (IRGC) týkající se závodů inteligentních člunů; širší dohodu se vzdušnými silami IRGC, která zahrnuje rozvoj a posílení vztahů a spolupráce univerzity na organizační a strategické úrovni.

SUT je stranou dohody šesti univerzit, jejímž předmětem je podpora íránské vlády prostřednictvím vojensky zaměřeného výzkumu, a nabízí studijní obory v oblasti inženýrství bezpilotních letounů (UAV), které byly navrženy mimo jiné ministerstvem věd. To vše dohromady je významným důkazem spolupráce s íránskou vládou ve vojenské oblasti nebo v oblastech, které s ní souvisejí, což představuje pro tuto vládu podporu.“

Německé právo

- 14 Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (zákon o pobytu, práci a začlenění cizinců na spolkovém území), ve znění ze dne 25. února 2008 (BGBl. I, s. 162) (dále jen „AufenthG“), v § 4, nadepsaném „Požadavek povolení k pobytu“, odst. 1 uvádí:

„Ke vstupu a pobytu na spolkovém území musí mít cizinci povolení k pobytu [...]. Tato povolení k pobytu se udělují jako

(1) vízum ve smyslu § 6 odst. 1 bodu 1 a odst. 3;

[...]“

- 15 Ustanovení § 6 AufenthG, které je nadepsáno „Vízum“, v odstavci 3 stanoví:

„Pro dlouhodobé pobyty je nutné vízum pro spolkové území (národní vízum) udělované před vstupem. Toto vízum se uděluje v souladu s předpisy platnými pro povolení k pobytu, modrou kartu EU, povolení k usazení a povolení k trvalému pobytu – EU. [...]“

- 16 Ustanovení § 16 AufenthG, nadepsané „Studium, jazykové kurzy, školní docházka“, v odstavci 1 uvádí:

„Cizinci lze udělit povolení k pobytu za účelem studia na státní nebo státem uznané vysoké škole nebo ve srovnatelném vzdělávacím zařízení. [...] Povolení k pobytu za účelem studia lze udělit pouze tehdy, byl-li cizí státní příslušník přijat na vzdělávací instituci; postačuje podmíněčné přijetí. Žádný důkaz o znalosti jazyka, v němž probíhá vzdělávání, není požadován, pokud již byly jazykové znalosti zohledněny při rozhodnutí o přijetí nebo pokud se předpokládá, že mají být získány v rámci přípravy

na studium. Při prvním udělení a při prodloužení činí doba platnosti povolení k pobytu za účelem studia nejméně jeden rok a nesmí u studií a přípravy na studium přesáhnout dva roky; lze ji prodloužit, pokud cíle vzdělávání nebylo ještě dosaženo a může jej být dosaženo v přiměřené době.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 17 Sahar Fahimian se narodila v roce 1985 a je iránskou státní příslušnicí. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že na SUT získala titul „Master of Science“ v oblasti informačních technologií. Tato univerzita se specializuje na vzdělávání v oblasti technických věd, strojírenství a fyziky.
- 18 Dne 21. listopadu 2012 podala S. Fahimian na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Teheránu žádost o udělení víza za účelem doktorandského studia na Technische Universität Darmstadt (Technická univerzita Darmstadt, Německo) v Center for Advanced Security Research Darmstadt (CASED) (Centrum pokročilého výzkumu v oblasti bezpečnosti Darmstadt), a to v rámci projektu „Důvěryhodné vestavěné a mobilní systémy“.
- 19 Sahar Fahimian ke své žádosti přiložila potvrzení o přijetí na tuto univerzitu a také dopis od generálního ředitele Center for Advanced Security Research Darmstadt ze dne 14. listopadu 2012. Výzkumný projekt S. Fahimian je v tomto dopise popsán jako projekt, jehož předmětem je „bezpečnost mobilních systémů, zejména detekce narušení na chytrých telefonech, až po bezpečnostní protokoly“. Generální ředitel rovněž uvádí, že úkol přidělený S. Fahimian v tomto projektu spočívá v „nalezení nových účinných a efektivních ochranných mechanismů pro chytré telefony v rámci všeobecně známých omezení omezeného výkonu, omezených výpočetních prostředků a omezené šířky pásma“.
- 20 K financování svého doktorandského studia získala S. Fahimian doktorandské stipendium uvedeného výzkumného centra.
- 21 Sahar Fahimian poté, co byla její žádost o udělení víza dne 27. května 2013 zamítnuta, podala mimosoudní opravný prostředek, který byl rovněž zamítnut rozhodnutím ze dne 22. října 2013.
- 22 Dne 22. listopadu 2013 podala k předkládajícímu soudu žalobu proti tomuto zamítavému rozhodnutí, kterou se domáhala udělení požadovaného víza. Předkládající soud uvádí, že mezi účastníky řízení je sporné, zda důvody veřejné bezpečnosti ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 brání přijetí S. Fahimian na německé území.
- 23 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že žalovaná v původním řízení tvrdí, že situace v Íránu odůvodňuje obavu, že znalosti, které by S. Fahimian získala v rámci svého pobytu za účelem studia, by byly poté v její zemi původu zneužity. Podle žalované v původním řízení iránská vláda již dlouho rozvíjí rozsáhlý kybernetický projekt, kterým se snaží získat přístup k důvěrným informacím v západních zemích. Žalovaná v původním řízení uvádí, že hackeři hledají především citlivé údaje z leteckého a kosmického odvětví a ze zbrojního průmyslu. Podle prohlášení bezpečnostních odborníků jsou kybernetické útoky vedeny zejména s cílem získat stavební plány a výsledky výzkumů pro iránský jaderný program, u něhož panuje podezření, že sleduje vojenské cíle.
- 24 V tomto kontextu je význam zapojení SUT v oblasti výzkumu pro vojenské účely v Íránu uznán v mezinárodním společenství. Žalovaná v původním řízení v tomto ohledu uvádí, že povaha tohoto zapojení vedla unijního normotvůrce k tomu, že v prováděcím nařízení Rady (EU) č. 1264/2012 ze dne 21. prosince 2012, kterým se provádí nařízení (EU) č. 267/2012 (Úř. věst. 2012, L 356, s. 55), zařadil tuto univerzitu na seznam subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, uvedený v příloze IX nařízení č. 267/2012. Tribunál Evropské unie toto zařazení zrušil v rozsudku ze dne 3. července 2014, Sharif University of Technology v. Rada (T-181/13, nezveřejněný, EU:T:2014:607). Unijní normotvůrce

uvedenou univerzitu opětovně zařadil na tento seznam prováděcím nařízením č. 1202/2014. Žalovaná v původním řízení poznamenává, že toto opětovné zařazení je odůvodněno úzkou a prokázanou vazbou této univerzity na íránský režim ve vojenské oblasti nebo v oblastech, které s ní souvisejí.

- 25 Podle žalované v původním řízení mimoto nelze vyloučit, že S. Fahimian je i poté, co získala na SUT diplom, stále v kontaktu s osobami z této univerzity.
- 26 Žalovaná v původním řízení se kromě toho obává, že znalosti, které by S. Fahimian získala během studia v Německu, by mohly být rovněž použity za účelem vnitrostátní represe v Íránu nebo obecně v souvislosti s porušováním lidských práv. Technologie, které jsou předmětem výzkumného projektu S. Fahimian, by totiž íránské orgány mohly použít ke sledování obyvatel.
- 27 Předkládající soud má však pochybnosti o opodstatněnosti uplatnění čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 v projednávané věci. Žalovaná v původním řízení totiž neuvedla žádnou konkrétní okolnost související s chováním dotyčné nebo jejími kontakty s určitými osobami ani neobjasnila vztah mezi schopnostmi, které by dotyčná získala během doktorandského studia, a jejich pozdějším zneužitím.
- 28 Za těchto okolností se Verwaltungsgericht Berlin (správní soud v Berlíně, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) a) Má být čl. 6 odst. 1 písm. d) [směrnice 2004/114] vykládán v tom smyslu, že příslušné orgány členských států mají při zkoumání, zda je státní příslušník třetí země žádající o přijetí pro účely stanovené v člancích 7 až 11 této směrnice považován za hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví, prostor pro uvážení, který je předmětem pouze omezeného soudního přezkumu?
b) V případě kladné odpovědi:

Jakým zákonným omezením podléhají příslušné orgány členských států při posuzování otázky, zda má být státní příslušník třetí země žádající o přijetí pro účely stanovené v člancích 7 až 11 [směrnice 2004/114] považován za hrozbu pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví, a to zejména s ohledem na skutečnosti, ze kterých toto posouzení musí vycházet, a jejich zhodnocení?

- 2) Bez ohledu na odpovědi poskytnuté na první otázku písm. a) a b):

Má být čl. 6 odst. 1 písm. d) [směrnice 2004/114] vykládán v tom smyslu, že členské státy opravňuje k tomu, aby za takových skutkových okolností, jaké nastaly v projednávané věci, kdy státní příslušnice třetí země pocházející z Íránské islámské republiky, která získala vysokoškolský diplom v Íránu na [SUT] (Teherán), jež se specializuje na technické vědy, strojírenství a fyziku, žádá o vstup za účelem doktorandského studia týkajícího se výzkumu v oblasti bezpečnosti informačních technologií v rámci projektu „Důvěryhodné vestavěné a mobilní systémy“, zejména vývoje účinných ochranných mechanismů pro chytré telefony, zamítly vstup na své území s odůvodněním, že nelze vyloučit, že schopnosti získané v souvislosti s tímto výzkumným projektem by mohly být v Íránu zneužity, například za účelem získávání důvěrných informací v západních zemích, za účelem vnitrostátní represe nebo obecně v souvislosti s porušováním lidských práv?“

K předběžným otázkám

- 29 Podstatou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 musí být vykládán v tom smyslu, že předloží-li státní příslušník třetí země příslušným vnitrostátním orgánům žádost o udělení víza za účelem studia, mají tyto orgány za účelem určení, zda tento státní příslušník představuje hrozbu pro veřejnou bezpečnost ve smyslu tohoto

ustanovení, široký prostor pro uvážení, který je předmětem pouze omezeného soudního přezkumu, a zda jsou uvedené orgány oprávněny odmítnout udělení požadovaného víza za takových okolností, jaké jsou dotčeny v původním řízení.

- 30 Podle ustálené judikatury platí, že pro výklad ustanovení unijního práva je třeba vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (viz zejména rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 22 a citovaná judikatura).
- 31 Zprv, pokud jde o obecnou systematiku směrnice 2004/114, její článek 5 stanoví, že přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členského státu na základě této směrnice je podmíněno ověřením dokladů prokazujících, že žadatel splňuje obecné podmínky stanovené v článku 6 této směrnice, a pokud jde o státního příslušníka, který žádá o přijetí za účelem studia, i zvláštní podmínky uvedené v jejím článku 7 (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 23).
- 32 Členské státy konkrétně ověřují, zda na základě čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 ve spojení s bodem 14 jejího odůvodnění existují důvody související s hrozbou pro veřejný pořádek, veřejnou bezpečnost nebo veřejné zdraví, které mohou odůvodnit odmítnutí přijetí takového státního příslušníka (rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 24).
- 33 Podle článku 12 směrnice 2004/114 musí být povolení k pobytu vydáno studentům z třetích zemí, splňují-li obecné a zvláštní podmínky, jejichž taxativní výčet je uveden v článcích 6 a 7 této směrnice (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 27).
- 34 Zadruhé, pokud jde o cíle směrnice 2004/114, z čl. 1 písm. a) ve spojení s bodem 24 jejího odůvodnění vyplývá, že tato směrnice má stanovit podmínky přijímání státních příslušníků třetích zemí na území členských států na dobu delší než tři měsíce za účelem studia (viz zejména rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 28).
- 35 Soudní dvůr již v tomto ohledu uvedl, že podle bodů 6 a 7 odůvodnění směrnice 2004/114 je jejím cílem podpora mobility studentů, kteří jsou státními příslušníky třetích zemí, směrem do Evropské unie za účelem vzdělávání, přičemž tato mobilita má podporovat Evropu, aby byla význačným světovým centrem pro studium a odborné vzdělávání (rozsudek ze dne 21. června 2012, Sommer, C-15/11, EU:C:2012:371, bod 39).
- 36 Členský stát tedy v případě přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia nemůže zavést k podmínkám stanoveným v článcích 6 a 7 směrnice 2004/114 další podmínky, aniž by to bylo v rozporu s cíli uvedené směrnice (viz zejména rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 30).
- 37 Směrnice 2004/114 naproti tomu přiznává příslušným vnitrostátním orgánům určitý prostor pro uvážení, pokud jde o otázku, zda jsou splněny obecné a zvláštní podmínky stanovené v článcích 6 a 7 této směrnice a především zda přijetí dotyčného státního příslušníka třetí země brání důvody související s existencí hrozby pro veřejnou bezpečnost (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 33).
- 38 V tomto ohledu je třeba uvést, že směrnice 2004/114 nedefinuje pojem „veřejná bezpečnost“ ve smyslu jejího čl. 6 odst. 1 písm. d), na němž je založeno odmítnutí udělit vízum dotčené v původním řízení.
- 39 Soudní dvůr však již upřesnil, že pojem „veřejná bezpečnost“ zahrnuje vnitřní i vnější bezpečnost členského státu. Veřejná bezpečnost může být dotčena zásahem do funkčnosti základních institucí a veřejných služeb, jakož i přežití obyvatelstva, stejně jako nebezpečím vážného narušení vnějších

vztahů nebo mírového soužití národů anebo zásahem do vojenských zájmů (viz zejména rozsudky ze dne 23. listopadu 2010, Tsakouridis, C-145/09, EU:C:2010:708, body 43 a 44, a ze dne 15. února 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 66).

- 40 Pokud jde o podmínku týkající se existence hrozby pro veřejnou bezpečnost, je třeba poznamenat, že zejména na rozdíl od čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, o změně nařízení (EHS) č. 1612/68 a o zrušení směrnic 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Úř. věst. 2004, L 158, s. 7, a oprava Úř. věst. 2011, L 327, p. 70), který vyžaduje, aby opatření přijaté v zájmu veřejné bezpečnosti bylo založeno výlučně na osobním chování dotyčné osoby a aby toto chování představovalo „skutečné, aktuální a dostatečně závažné“ ohrožení tohoto základního zájmu společnosti (viz zejména rozsudky ze dne 22. května 2012, I, C-348/09, EU:C:2012:300, bod 30, ze dne 13. září 2016, Rendón Marín, C-165/14, EU:C:2016:675, bod 84, a ze dne 13. září 2016, CS, C-304/14, EU:C:2016:674, bod 40), z čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 ve spojení s bodem 14 jejího odůvodnění vyplývá, že přijetí státního příslušníka třetí země může být odmítnuto, pokud se vnitrostátní orgány příslušné k vyřízení žádosti o udělení víza podané tímto státním příslušníkem na základě zhodnocení skutečností domnívají, že posledně uvedený představuje byť jen „možné“ ohrožení veřejné bezpečnosti. Při tomto zhodnocení může být zohledněno nejen osobní chování žadatele, ale i jiné skutečnosti související mimo jiné s jeho profesní dráhou.
- 41 Posouzení individuální situace žadatele o vízum může v tomto ohledu předpokládat složitá hodnocení založená zejména na posouzení osobnosti tohoto žadatele, na jeho začlenění v zemi, kde má bydliště, na politické, sociální a ekonomické situaci v této zemi a na případné hrozbě, jakou by přijetí uvedeného žadatele pro účely studia na území dotyčného členského státu představovalo pro veřejnou bezpečnost, a to s ohledem na nebezpečí, že znalosti, které tentýž žadatel získá během těchto studií, mohou být později v zemi jeho původu použity pro účely ohrožující uvedenou veřejnou bezpečnost. Taková hodnocení předpokládají vypracování prognóz o předvídatelném chování žadatele o vízum a musí mimo jiné spočívat na rozsáhlé znalosti země, v níž má bydliště, a na analýze různých dokladů a prohlášení tohoto žadatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, body 56 a 57).
- 42 Za těchto podmínek mají příslušné vnitrostátní orgány široký prostor pro uvážení při hodnocení rozhodných skutečností s cílem zjistit, zda důvody uvedené v čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114, které se týkají hrozby mimo jiné pro veřejnou bezpečnost, brání přijetí státního příslušníka třetí země (obdobně viz rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Koushkaki, C-84/12, EU:C:2013:862, bod 60).
- 43 K určení, zda žadatel o vízum představuje byť jen možnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost, přísluší těmto vnitrostátním orgánům provést celkové posouzení všech skutečností, kterými se vyznačuje situace této osoby.
- 44 Jak Soudní dvůr rozhodl, v rámci zkoumání podmínek přijímání v souladu s bodem 15 odůvodnění směrnice 2004/114 příslušným vnitrostátním orgánům nic nebrání v tom, aby požadovaly veškeré důkazy nezbytné k vyhodnocení toho, zda je žádost o přijetí koherentní (rozsudek ze dne 10. září 2014, Ben Alaya, C-491/13, EU:C:2014:2187, bod 34). V tomto ohledu platí, že jsou-li informace poskytnuté na podporu žádosti nedostatečné ke zhodnocení existence případné hrozby pro veřejnou bezpečnost, z čl. 18 odst. 2 této směrnice vyplývá, že uvedené orgány mohou požadovat, aby žadatel poskytl další informace, které potřebují.
- 45 Pokud jde o soudní přezkum prostoru pro uvážení, kterým disponují příslušné vnitrostátní orgány v rámci čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114, vnitrostátní soud musí s přihlédnutím k rozložení důkazního břemene, jak vyplývá z předchozího bodu, zejména ověřit, zda se napadené rozhodnutí opírá o dostatečně pevný skutkový základ.

- 46 Vzhledem k tomu, že příslušné vnitrostátní orgány mají širokou pravomoc posoudit skutkový stav, je kromě toho soudní přezkum omezen, pokud jde o toto posouzení, na neexistenci zjevného pochybení. Tento přezkum se kromě toho musí týkat zejména dodržení procesních záruk, které má zásadní význam. Mezi tyto záruky patří povinnost těchto orgánů pečlivě a nestranně zkoumat všechny rozhodné skutečnosti dané situace (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. března 2010, ERG a další, C-379/08 a C-380/08, EU:C:2010:127, body 60 a 61, a ze dne 16. června 2015, Gauweiler a další, C-62/14, EU:C:2015:400, bod 69) a rovněž povinnost odůvodnit své rozhodnutí dostatečným způsobem, aby vnitrostátní soud mohl v rámci opravného prostředku podle čl. 18 odst. 4 směrnice 2004/114 ověřit, zda jsou dány skutkové a právní okolnosti, na kterých závisí výkon posuzovací pravomoci (obdobně viz rozsudky ze dne 21. listopadu 1991, Technische Universität München, C-269/90, EU:C:1991:438, bod 14, a ze dne 10. července 2008, Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala, C-413/06 P, EU:C:2008:392, bod 69). K posledně uvedenému je nutno poznamenat, že podle bodu 14 odůvodnění směrnice 2004/114 může být přijetí státního příslušníka třetí země za účelem studia odmítnuto pouze v „řádně odůvodněných případech“.
- 47 Pokud jde o opravný prostředek S. Fahimian týkající se rozhodnutí německých orgánů neudělit jí vízum za účelem studia, o které požádala, předkládajícímu soudu v projednávané věci přísluší zohlednit veškeré skutečnosti, kterými se vyznačuje situace této osoby.
- 48 Mezi těmito skutečnostmi je s ohledem na čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 zvláště významné to, že S. Fahimian získala diplom na SUT, která byla a zůstává zařazena na seznamu subjektů, na něž se vztahují omezující opatření, uvedeném v příloze IX nařízení č. 267/2012, a že výzkum, který chce tato osoba provádět v Německu v rámci svého doktorátu, se týká citlivé oblasti bezpečnosti informačních technologií.
- 49 Totéž platí pro další skutečnosti, které mají k dispozici příslušné vnitrostátní orgány, na základě kterých se lze obávat, že znalosti, které S. Fahimian získá v Německu, mohou být později zneužity, jak uvedl předkládající soud ve své druhé otázce, a to v rozporu s ochranou veřejné bezpečnosti.
- 50 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět, že čl. 6 odst. 1 písm. d) směrnice 2004/114 musí být vykládán v tom smyslu, že předloží-li státní příslušník třetí země příslušným vnitrostátním orgánům žádost o udělení víza za účelem studia, mají tyto orgány široký prostor pro uvážení, aby ve světle všech relevantních skutečností, kterými se vyznačuje situace tohoto státního příslušníka, ověřily, zda posledně uvedený představuje byť jen možnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost. Toto ustanovení musí být rovněž vykládáno v tom smyslu, že nebrání tomu, aby příslušné vnitrostátní orgány odmítly přijmout na území dotyčného členského státu za takovým účelem státního příslušníka třetí země, který získal diplom na univerzitě, na kterou se vztahují omezující opatření Unie z důvodu významné spolupráce této univerzity s íránskou vládou ve vojenské oblasti nebo v oblastech, které s ní souvisejí, a který zamýšlí v tomto členském státě provádět výzkum v oblasti citlivé pro veřejnou bezpečnost, pokud se lze na základě skutečností, které mají tyto orgány k dispozici, obávat, že znalosti, které tato osoba získá během svého výzkumu, mohou být později použity pro účely, které jsou v rozporu s veřejnou bezpečností. Vnitrostátnímu soudu, kterému byl předložen opravný prostředek týkající se rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů neudělit požadované vízum, přísluší ověřit, že toto rozhodnutí je dostatečně odůvodněné a opírá se o dostatečně pevný skutkový základ.

K nákladům řízení

- 51 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Článek 6 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby musí být vykládán v tom smyslu, že předloží-li státní příslušník třetí země příslušným vnitrostátním orgánům žádost o udělení víza za účelem studia, mají tyto orgány široký prostor pro uvážení, aby ve světle všech relevantních skutečností, kterými se vyznačuje situace tohoto státního příslušníka, ověřily, zda posledně uvedený představuje byť jen možnou hrozbu pro veřejnou bezpečnost. Toto ustanovení musí být rovněž vykládáno v tom smyslu, že nebrání tomu, aby příslušné vnitrostátní orgány odmítly přijmout na území dotyčného členského státu za takovým účelem státního příslušníka třetí země, který získal diplom na univerzitě, na kterou se vztahují omezující opatření Unie z důvodu významné spolupráce této univerzity s íránskou vládou ve vojenské oblasti nebo v oblastech, které s ní souvisejí, a který zamýšlí v tomto členském státě provádět výzkum v oblasti citlivé pro veřejnou bezpečnost, pokud se lze na základě skutečností, které mají tyto orgány k dispozici, obávat, že znalosti, které tato osoba získá během svého výzkumu, mohou být později použity pro účely, které jsou v rozporu s veřejnou bezpečností. Vnitrostátnímu soudu, kterému byl předložen opravný prostředek týkající se rozhodnutí příslušných vnitrostátních orgánů neudělit požadované vízum, přísluší ověřit, že toto rozhodnutí je dostatečně odůvodněné a opírá se o dostatečně pevný skutkový základ.

Podpisy.